

Studiekvalitetsmeldingen

2025/2026

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Studiekvalitetsmeldingen 2025/2026	1
Oppfølging av forrige studiekvalitetsmelding	4
KI-retningslinjer.....	4
Effektivisering av studieadministrative prosesser	4
Pilot for UiB Atlas.....	5
Erfaringer med politikk og forvaltning som fag 2 i lektorutdanningen	5
Tema i 2025/2026.....	5
Profilering og Web	5
PPE	6
EVU	6
Emnepakker.....	6
Merittede undervisere	7
Studiekvalitetspris.....	7
Neste periode	7
Midler til studiekvalitetsprosjekt.....	7
Master – forberede nasjonalt masteropptak og generell rekruttering for å fylle studieplassene	8
Scenariearbeidet (hele 2026).....	8
Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer	8
Reakkreditering.....	9
Hovedkonklusjoner fra fakultetenes dialogmøter med instituttene	9
Institutt for sammenliknende politikk.....	9
Institutt for politikk og forvaltning.....	10
Sosiologisk institutt	11
Institutt for geografi	11
Institutt for sosialantropologi	12
Institutt for informasjons- og medievitenskap	12
Institutt for økonomi	13

Oppfølging av forrige studiekvalitetsmelding

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har vært gjennom en krevende periode. Fakultetets økonomi har vært stram, og instituttene og Studieseksjonen har på ulikt vis blitt rammet av økonomiske innskrenkninger og stillingsstopp. Dette har påvirket fakultetets fleksibilitet og muligheten til kvalitetsutvikling innen studiefeltet. Temaer fra forrige studiekvalitetsmelding 2025/26:

KI-retningslinjer

Fakultetsstyret vedtok 10. juni 2025 nye retningslinjer for bruk av KI i innleveringer og oppgaver ved fakultetet. Vi har i perioden siden det tatt i bruk og gjort oss erfaringer erfaring med bruk av disse. Instituttene melder at KI-reglene har blitt tatt godt imot av studentene, som oppfatter dem som tydelige og som en god støtte. Fakultetet samlet fikk gode tilbakemeldinger i Studiebarometeret høsten 2025 fra studentene om klare retningslinjer om KI-bruk ved fakultetet. Kategoriene vi opererer med, fra 1-5, tar høyde for ulik faglige behov, og øker bevisstheten blant studentene om hvordan KI kan brukes på en faglig forsvarlig måte.

Fakultetet ønsker videre å se på hvordan de ulike fagmiljøene lærer opp sine studenter i forsvarlig og etisk KI-bruk.

Effektivisering av studieadministrative prosesser

Fakultetet fortsetter å ha fokus på effektivisering av studieadministrative prosesser.

Studiestart og mentorordningen

I 2025 ble mentorordningen ved fakultetet redusert fra 50 timer til 30 timer per mentor. Mentorordningen bestod i studieåret 2025/2026 av mentormøter i velkomstuken og fire samlinger utover høsten, som fokuserte på å få studentene raskt integrert i studentlivet. Over 1000 førsteårsstudenter meldte seg på ordningen, og det ble ansatt 57 mentorer. Resultatene fra Studiestartundersøkelse viser at flertallet generelt var fornøyd med både velkomstuken og mentorordningen ved fakultetet. Undersøkelsen og tilhørende evalueringer fremhever at mentorordningen spiller en særlig viktig rolle for den sosiale integreringen av nye studenter.

Vi har med årene utviklet et program med en tydelig kronologi, noe som har bidratt til å øke relevansen. Likevel må vi fortsatt jobbe med å gjøre innholdet mer attraktivt for å øke oppmøtet utover uken.

Pilot for UiB Atlas

SV-fakultetet deltar i arbeidsgruppen for innføringa av det nye søknadssystemet for utveksling, Mobility Online. Sammenliknende politikk var i forrige periode være pilotinstitutt for prosjektet, og det første instituttet der søknader gjennom systemet ble testet. Dette gikk bra, og systemet blir i denne runden rullet ut for alle fakultet og program. SV-fakultetet er fortsatt aktive bidragsytere i prosjektet gjennom pilotering. Institutt for sammenliknende politikk og flere institutt ved SV er nå med på pilot for forenklete forhåndsgodkjenninger gjennom Mobility-online-systemet

Erfaringer med politikk og forvaltning som fag 2 i lektorutdanningen

Fagmiljøet i politikk og forvaltning startet høsten 2025 opp med å tilby politikk og forvaltning som fag 2 i lektorutdanningene ved HF. Erfaringene med innføringen har vært positiv, selv om det i første omgang var få studenter som valgte faget. Fakultetet mener dette vil utjevne seg på sikt, når tilbudet er mer innarbeidet.

Tema i 2025/2026

Profilering og Web

De to siste årene har arbeidet med nye nettsider til UiB rullet sakte fremover. Nettsidene skal være ferdig og klar for ekstern publisering høsten 2026. Fakultetet ligger godt an i arbeidet.

Høsten 2025 investerte studieprogrammene europastudier, sammenliknende politikk og sosiologi i nye rekrutteringsvideoer. Fakultetet bistod med prosjektledelse og selve produksjonen ble utført av studenter fra bachelorprogrammet i film- og tv-produksjon. De nye filmene ble brukt til annonsering i rekrutteringsperioden 2026. Vi ser god respons og synlig effekt på søkertallene til disse fagene. I tillegg er det gledelig å se at de to siste årenes arbeid med å promotere studieprogrammene geografi, politikk og forvaltning, har gitt resultatet når det gjelder søkertall.

Rekruttering via sosiale medier er viktig for å nå ut til ung målgruppen (dvs.18-21år). Nesten 60 % av de som følger oss på Instagram er i denne unge målgruppen, og det er disse våre studentambassadører jobber opp mot når de studieprogrammene og

studentlivet ved vårt fakultet. Det har vært en synlig effekt av arbeidet de gjør på Instagram og responsen er god fra målgruppen.

PPE

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (FoF), Institutt for sammenliknende politikk (ISP) og Institutt for økonomi (IfØ) har de siste årene arbeidet med å utvikle et tverrfaglig studieprogram i filosofi, politikk og økonomi (PPE) ved UiB. Det er Det humanistiske fakultet som skal eie og koordinere programmet. Fakultetsstyret ved SV anbefalte 24.februar 2026 oppretting av programmet til den sentrale studieevalitetskomiteen og opprettingen skal behandles i Universitetsstyret i desember 2026. Vi tar sikte på at programmet skal starte opp høsten 2027.

Programmets format er inspirert av tilsvarende tilbud i PPE (Philosophy, Politics and Economics) spesielt ved University of Oxford og University of York i Storbritannia, men også flere andre steder utlandet. I Norge er det Universitetet i Oslo og Universitetet i Innlandet som har slike tilbud. Et bachelorprogram i PPE ved UiB skal gi studentene en tverrfaglig utdanning som forbereder dem til et bredt spekter av karrierer og lederroller i samfunnet. Studentene velger fordypning i en eller flere av disiplinene og graden skal kvalifisere studentene for opptak til masterprogram innenfor deres fordypning, ved UiB og andre institusjoner i Norge og utlandet. Et slikt tilbud er i tråd med fakultets strategi for perioden 2023-2030, der det blant annet er målsetting om å tilby utdanningsløp på tvers av disiplinene og gi studentene tverrfaglige perspektiver.

EVU

Fakultetet har det siste året jobbet med å kartlegge EVU ved fakultetet, for å identifisere både suksesskriterier for oppstart og drift av EVU-tilbud, og eventuelle hinder for oppstart og god drift av ulike EVU-tilbud ved fakultetet. Dette vil resultere i en veileder for utvikling av EVU ved fakultetet. Det er en ambisjon for fakultetet å støtte utviklingen av nye etter- og videreutviklingstilbud ved instituttene, og dette er et satsingsområde for fakultetet i 2027.

Emnepakker

Det samfunnsvitenskapelige fakultet arbeider fremdeles med å følge opp UU-saken om emnepakker for frie studiepoeng i bachelorgradene. Målsettingen er å gi studentene bedre veiledning om hvordan de frie studiepoengene kan benyttes til å gi bredde og en ekstra fordypning i BA-graden.

Studieveilederne ved fakultetet melder om at mange studenter lurte på hva de bør ta som frie studiepoeng. Her jobber fakultetet med å utvikle forslag til kombinasjoner, og synliggjøre hvilke temaer og metoder som blir belyst i de ulike fagene, og presentere

dette for studentene i pakker. Pakkene kan for eksempel gi metodekompetanse, innovasjonskompetanse, være en fordypning, eller være tverrfaglige og tematiske, og skal gjøre det lettere for studentene å få en synlig og sammenhengende tilleggskompetanse til spesialiseringen sin.

Arbeidet er satt i gang, og vil bli fulgt opp videre i 2027.

Meritterte undervisere

Våren 2026 lyste fakultetet ut en ny runde med merittering av fremragende undervisere. Søknadsfristen var 15.august 2026. Det er opprettet en vurderingskomité som består av prodekan for utdanning, en merittert underviser ved fakultetet, et eksternt medlem, en studentrepresentant og studiesjef. Det samfunnsvitenskapelige fakultet ha tidligere hatt to runder med utlysninger og har totalt 6 fremragende undervisere, [Meritterte undervisere | Det samfunnsvitenskapelige fakultet | UiB](#). Nye fremragende undervisere skal etter planen oppnevnes i løpet av høsten 2026.

Studiekvalitetspris

Studiekvalitetsprisen ved SV-fakultetet skal belønne og stimulere til arbeid med høy utdanningskvalitet i fagmiljøene. Prisen ble lyst ut våren 2026, med søknadsfrist 15.mars. Styret ved det samfunnsvitenskapelige fakultetet besluttet å tildele prisen til Emnet SOS100 A/B ved Sosiologisk institutt. Emnet er det første emnet studenter på bachelorgraden i sosiologi møter. Prisen tildeles etter vurdering av en komité basert på kriterier som nyskaping, samarbeid og overføringsverdi til andre studieprogram. Komiteen la særlig vekt på at fagmiljøet på sosiologi har arbeidet systematisk med kvalitetsarbeid over tid, har en forskende tilnærming der de prøver ut og evaluerer tiltak som støtter studentenes læring og mestring. Emnet ble enstemmig valgt som vinner. Komiteen trakk frem at tiltaket retter seg mot nye studenter med ulik bakgrunn, og derfor virker utjevnende. Tiltaket legger vekt på forventningsavklaring, og gir studentene praktiske ferdigheter i akademisk arbeid.

Neste periode

Midler til studiekvalitetsprosjekt

I 2026 har flere fagmiljø ved fakultetet blitt tildelt midler til kvalitetsutvikling av utdanningene. På fakultetsnivå har prosjektet “Akademisk verktøykasse for førsteårsstudenter” blitt tildelt 300 000 kroner og har oppstart i høstsemesteret 2026. Prosjektet har som mål å utvikle et opplæringstilbud som skal styrke studentenes akademiske lesing, skriving og studieteknikk. Tilbudet skal være del av mentorordningen ved fakultetet, og det skal bidra til økt inkludering, trivsel og

studiemestring i overgangen til universitetsstudier, og bedre forutsetninger for aktiv deltakelse i fag- og studiemiljøene. Overordnet er målsettingen å øke gjennomføringen i studentenes første år og redusere frafall fra bachelorprogrammene.

Master – forberede nasjonalt masteropptak og generell rekruttering for å fylle studieplassene
Det samfunnsvitenskapelige fakultet vil i 2026/2027 arbeide med å forberede nasjonalt masteropptak, ved gjennomgang av sine masterprogrammer, med et særlig blikk på opptakskriterier. Fakultetet har de siste årene hatt god og stabil rekruttering, med jevnt over høy inntakskvalitet. Vi forbereder oss likevel på sterkere konkurranse om kandidatene, og vil ha fokus på rekruttering fremover.

Scenariearbeidet (hele 2026)

I 2025 og 2026 har fakultetet arbeidet med scenarier på studiefeltet, særlig knyttet til fakultetets langtidsbudsjett og hvordan gjennomføring og opptak påvirker inntektsgrunnlaget til fakultetet. Dette har blitt aktualisert som følge av den utfordrende økonomiske situasjonen til fakultetet, samtidig som det også har vært behov for en bedre forståelse for hvordan endringer i gjennomføring påvirker fakultetets økonomi. Arbeidet har foreløpig resultert i justeringer i fakultetets langtidsbudsjett når det gjelder forventede endringer i studentens gjennomføring, samt at dette har vært tema i møte med instituttlederne. Arbeidet fortsetter høsten 2026, blant annet med vekt på studiepoengproduksjon på programnivå og utfordringer og tiltak knyttet til å forbedre gjennomføringen.

Videreutvikling av lektorprogrammet i samfunnsfag. Fakultetet vil i 2026/2027 ha en større diskusjon om lektorutdanningen, og hvordan det er mulig å styrke og eventuelt utvide programmet til å gjelde flere fag som faglige fordypninger (fag 1). Dette vil også innebære diskusjoner om dimensjonering og eventuell ressursallokering, samt kontakt med lektorsenteret om kapasitet for praksisplasser. I dag er lektorprogrammet i sosiologi komplett, men 100 studenter fordelt på 5 studieår. Studenter på lektorprogrammene ved HF har i tillegg tilbud om sosiologi eller politikk og forvaltning som fag 2.

Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer

Reakkreditering

I tråd med system for kvalitetssikring av studier ved Universitetet i Bergen har Det samfunnsvitenskapelige fakultet for studieåret 2025/2026 reakkreditert følgende program i fakultetsstyremøte den 12.05.2026 (saksnr. 26/45787)

- Masterprogrammet i undersøkende journalistikk
- Erfaringsbasert master i demokratibygging
- Bachelorprogram i kunstig intelligens
- Masterprogram i informasjonsvitenskap
- Master's programme in politics and governance of global challenges

Instituttene mottok brev om gjennomføring av evalueringen 17.06.2025, med frist for innsending av evalueringsrapporten 15. desember 2025. De ferdige evalueringsrapportene har blitt gjennomgått og vurdert av fakultetets studiekvalitetskomité. Komitéen består av instituttenes undervisningsledere, leder og nestleder for Studentutvalget, prodekan for utdanning og studiesjef ved fakultetet.

Hovedkonklusjoner fra fakultetenes dialogmøter med instituttene

Dialogmøter med instituttene ble gjennomført i løpet av april måned. Tema som ble tatt opp på møtene var:

- Ressurssituasjonen på programmene
- Utvikling av nye studieprogram /EVU-tilbud
- Studiekvalitetstiltak
- Endringer som følge av KI
- Trivsel i studiene, tiltak av faglig-sosial art
- Opptak, opptakskvalitet, gjennomføring og frafall

Dialogmøter med instituttene:

Institutt for sammenliknende politikk

- **Krevende økonomisk situasjon påvirker studiekvalitet**

Instituttet har et presset driftsbudsjett, noe som særlig går utover seminartilbudet. Reduksjon i seminarer og større grupper svekker oppfølgingen av studentene og kan påvirke læringsutbyttet. [

- **Positiv utvikling i gjennomføring og rekruttering**

Til tross for utfordringer viser instituttet gode søkertall og økt gjennomføringsgrad. Endringer i metodeundervisningen har gitt bedre resultater, lavere strykprosent og mer fornøyde studenter.

- **Endringer i undervisning og vurdering (bl.a. knyttet til KI)**

Økt bruk av skoleeksamen og tydeligere KI-retningslinjer har stabilisert vurderingspraksisen. Samtidig oppleves metodeundervisning og ressursbruk som krevende områder.

Dialogmøtet viser at instituttet står i en krevende økonomisk situasjon som særlig påvirker seminartilbudet og oppfølgingen av studentene. Samtidig er det positive utviklingstrekk, med økt gjennomføringsgrad og gode søkertall. Endringer i metodeundervisningen har gitt bedre resultater og mer fornøyde studenter. Bruken av skoleeksamen har økt som følge av KI, og oppleves som en fungerende løsning. Samlet sett balanserer instituttet mellom ressursutfordringer og en stabil, til dels positiv utvikling i studiekvaliteten. Det er ikke planer for endring av studieporteføljen, utover at instituttet vil bidra inn i PPE-programmet, som er under opprettelse. Instituttet peker på behov for helhetlig profilering av PPE-programmet,

Institutt for politikk og forvaltning

- **Utfordringer med opptak og kapasitet**

For stort opptak til masterprogrammet har ført til kapasitetsproblemer og høyt frafall, og instituttet ønsker et mer bærekraftig opptaksnivå fremover.

- **Strategisk utvikling av studieprogram og EVU**

Det planlegges revisjon av bachelorprogrammet, samtidig som EVU (særlig departementsmasteren) trekkes frem som en viktig styrke og suksessfaktor.

- **Ressurs- og organisasjonsutfordringer**

Begrenset administrativ kapasitet, uklare KI-retningslinjer (særlig for koding) og strukturelle begrensninger i bruk av stillinger skaper utfordringer i drift og utvikling.

Dialogmøtet viser at instituttet har utfordringer knyttet til for stort masteropptak, som har gitt kapasitetsproblemer og økt frafall, og det er behov for mer bærekraftig dimensjonering. Samtidig planlegges det revisjon av bachelorprogrammet for å styrke studietilbudet på lengre sikt. EVU-aktiviteten, særlig departementsmasteren, fremheves som en sentral styrke, og noe som instituttet ønsker å videreutvikle. Det er imidlertid utfordringer knyttet til administrativ kapasitet, organisering av stillinger og

manglende tydelighet i KI-retningslinjer i undervisningen. Instituttet arbeider også med tiltak for læringsmiljøet, blant annet gjennom forventningsavklaringer med studentene.

Sosiologisk institutt

- **Ressurs- og bemanningsutfordringer**
Instituttet er hardt rammet av nedskjæringer, med presset økonomi, underbemannet lektorprogram og redusert kandidatproduksjon som følge av lavere opptak.
- **Utvikling og forbedring av undervisning**
Nye metodeemner og endringer i metodeundervisningen har fått gode tilbakemeldinger, og samarbeid med eksterne aktører (f.eks. Helse Bergen) trekkes frem som positivt.
- **Utfordringer knyttet til lektor- og masteroppfølging**
Veiledning av lektorstudenter er krevende, særlig siden kapasiteten ikke er tilpasset volumet, og det er faglige utfordringer med hvordan veiledningen organiseres.

Dialogmøtet viser at instituttet står i en krevende ressursituasjon med nedskjæringer, lavere opptak og press på bemanning, særlig i lektorprogrammet. Samtidig rapporteres det om positive erfaringer med nye metodeemner og forbedringer i undervisningen. Lektorutdanningen fremstår som spesielt ressurskrevende, med utfordringer knyttet til veiledning og organisering av masteroppgaver. Instituttet arbeider også med ulike tiltak som samarbeid med eksterne aktører og gruppeveiledning for å effektivisere undervisningen. Samlet sett preges situasjonen av en balanse mellom faglig utvikling og betydelige kapasitetsutfordringer.

Institutt for geografi

- **Omlegging av studieprogram og undervisningsform**
Instituttet er i gang med en omfattende omorganisering av BA- og MA-programmene, med nye kursstrukturer, mer studentaktive læringsformer og økt fokus på metode.
- **Aktiv bruk av KI i undervisning og vurdering**
KI er integrert på høyt nivå i undervisningen, med endringer i vurderingsformer, mer muntlig aktivitet og fokus på ansvarlig bruk i arbeidslivet.
- **Styrket studentinvolvering og læringsmiljø**
Økt vekt på studentinvolvering, praksisnær undervisning og tidlig feltkurs gir gode tilbakemeldinger, selv om det finnes enkelte praktiske og kapasitetsmessige utfordringer.

Dialogmøtet ved institutt for geografi viser at det pågår en omfattende omlegging av studieprogrammene, med nye strukturer og mer aktive læringsformer. Undervisningen er i økende grad tilpasset bruk av kunstig intelligens, blant annet gjennom endrede vurderingsformer og større vekt på muntlig aktivitet og prosess. Studentinvolvering og praksisnær undervisning er styrket, og tiltak som feltkurs tidlig i studiet og samarbeid på tvers av kull har gitt gode tilbakemeldinger. Samtidig peker instituttet på enkelte utfordringer, som tekniske problemer og ubalanse mellom antall master- og bachelorstudenter. Samlet sett fremstår utviklingen som positiv, med fokus på relevans, læringsutbytte og tilpasning til nye krav i utdanningene.

Institutt for sosialantropologi

- **Fallende rekruttering og gjennomføringsutfordringer**
Instituttet opplever fallende søkertall på både BA og MA, samt frafall underveis i studiet, og vurderer tiltak som endrede opptakskrav og bedre oppfølging.
- **Store endringer i undervisning og bruk av KI**
KI påvirker undervisning, vurdering og motivasjon, og har ført til økt bruk av skoleeksamen og behov for nytenkning rundt læringsformer og kompetanse.
- **Styrking av metode, praksis og studentoppfølging**
Det er økt fokus på metode, feltarbeid og praksisorientert undervisning, samt bruk av undervisningsassistenter som gir bedre studentoppfølging.

Dialogmøtet viser at instituttet står overfor utfordringer med fallende søkertall og frafall, og vurderer tiltak for å styrke rekruttering og gjennomføring. Samtidig gjennomføres det endringer i studieprogrammet, med større vekt på metode, praksis og nye undervisningsformer. Kunstig intelligens påvirker undervisning og vurdering i stor grad, og har bidratt til økt bruk av skoleeksamen og behov for tilpasninger. Studentoppfølging løftes frem som viktig, der særlig undervisningsassistenter bidrar positivt til læringsmiljøet. Samlet sett preges situasjonen av både omstilling og utviklingsarbeid for å møte nye krav i utdanningen.

Institutt for informasjons- og medievitenskap

- **Generelt svært gode resultater på studiekvalitet og gjennomføring**
Instituttet har høy gjennomføringsgrad, gode søkertall og sterke resultater, særlig innen medievitenskap og journalistikk. [
- **Økonomiske utfordringer og behov for prioriteringer**
Instituttet bruker mer ressurser enn det får inn, og vurderer tiltak som å redusere antall studieprogram for å sikre bærekraft. [

- **Aktiv utvikling av undervisning og KI-bruk**

Studentaktive læringsformer, tett oppfølging og økt integrering av KI i undervisningen gir gode effekter, men krever videre utvikling.

På dialogmøtet kom det frem at instituttet har svært gode resultater når det gjelder gjennomføring, studenttrivsel og arbeidslivsrelevans, med særlig sterke prestasjoner innen medievitenskap og journalistikk. Samtidig er økonomien en utfordring, og det er behov for tiltak som kan gjøre studieporteføljen mer bærekraftig. Økt bruk av studentaktive læringsformer og tettere oppfølging av studentene trekkes frem som viktige suksessfaktorer. Kunstig intelligens er godt integrert i undervisningen, men krever fortsatt utvikling både pedagogisk og teknisk. Instituttet vil videre arbeide med studiekvalitet, KI i utdanningene og forbedring av læringsmiljø og studentarealer.

Institutt for økonomi

- **Ressurser og kapasitet:**

Lav bemanning og press på veiledningskapasitet påvirker både emnetilbud, studentoppfølging og gjennomføring.

- **Tilpasning til KI og vurdering:**

Økt bruk av KI driver frem endringer i vurderingsformer og behov for nye løsninger, særlig mer muntlig vurdering og høyere eksamenskapasitet.

- **Tiltak for læring og gjennomføring:**

Nye emner, fokus på første studieår og styrket programoppfølging skal bidra til bedre læringsmiljø, høyere gjennomføring og redusert frafall.

Dialogmøtet viste at instituttet står i en krevende situasjon med lav bemanning, noe som påvirker både undervisningstilbud og veiledningskapasitet. Det ble diskutert flere tiltak knyttet til bruk av kunstig intelligens, blant annet endringer i vurderingsformer og økt bruk av muntlig eksamen.

Instituttet planlegger nye tiltak for å styrke undervisning og gjennomføring, særlig et nytt førsteårsemner og mulige KI-relaterte kurs. Samtidig er det utfordringer knyttet til økende studenttall, spesielt på masternivå, og behov for bedre oppfølging og flere ressurser.

Det ble også tatt opp kapasitetsproblemer innen administrasjon, lesesalsplasser og eksamensavvikling, som kan påvirke studiekvaliteten.